

**ALICE
FEENEY**

NEW YORK TIMES
BESTSELLER

**KAMENŮ
PAPIER
NOŽNICE**

AKTUELL

KAMENŮ PAPIER NOŽNICE

ALICE FEENEY

AKTUELL

Dielo je autorsky chránené. Všetky práva, najmä rozmnožovať a rozširovať, rovnako ako právo prekladu, sú vyhradené. Žiadna časť tohto diela sa nesmie bez písomného súhlasu majiteľa autorských práv reprodukovať, spracovávať, rozmnožovať alebo rozširovať vo forme fotokópií, mikrofilmov a ani inými metódami použitia elektronických systémov ukladania do pamäte.

Táto kniha je fikcia. Všetky postavy, mená, charaktery, miesta a udalosti sú dielom autorkinej fantázie a akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami, žijúcimi alebo mŕtvymi, s obchodnými záležitosťami, udalosťami alebo miestami je celkom náhodná.

Alice Feeney: Kameň papier nožnice

Z anglického originálu *Rock Paper Scissors*, ktorý vydalo vydavateľstvo HQ, an imprint of HarperCollins *Publishers* Ltd, London, UK.

Copyright © 2021 by Diggí Books Ltd

All rights reserved.
Všetky práva vyhradené.

Translation © Vladislav Gális 2024

Cover design © Lisa Amoroso
Illustrations copyright © Rhys Davies

Redakčne upravil: Albert Lučanský
Korigovala: Ivana Fábryová
Sadzba a zalomenie: Samuel Ryba – Design Ryba

Tlač: FINIDR, s.r.o., Český Těšín, Česká republika

Vydal AKTUELL vydavateľstvo, s.r.o., Bratislava, Slovenská republika
Slovak edition © AKTUELL 2024

ISBN 978-80-89873-63-0

Venujem – ako inak – svojmu Danielovi

Amelia

Február 2020

Môj manžel nespoznáva moju tvár.

Cítim, ako na mňa hľadí, keď šoférujem, a rozmýšlam, čo vidí. Nespoznáva ani nikoho iného, ale stále mi pripadá zvláštno, že muž, za ktorého som sa vydala, by ma nedokázal rozoznať na polícii v nastúpenom rade podozrivých pri identifikácii.

Viem, ako sa tvári aj bez toho, aby som sa naňho musela pozrieť. Ten výraz je aktuálne urazený, nevrlý, v štýle „ja som to hovoril“, a tak sa radšej sústredím na cestu. Musím. Sneží čoraz hustejšie, takže vidieť takmer len bielu stenu, a stierače na mojom Morris Minore Traveller ledva stíhajú. Toto auto vzniklo – rovnako ako ja – v roku 1978. Ak sa človek o svoje veci stará, tak mu vydržia celý život, ale mám podozrenie, že môj manžel by aj mňa, aj auto najradšej vymenil za mladší model. Odkedy sme odišli z domu, Adam si stokrát skontroloval bezpečnostný pás a ruky má teraz položené jednu vedľa druhej na kolenách, zataté do pästí. Cesta z Londýna do Škótska by nemala trvať dlhšie ako osem hodín, ale v tejto snehovej búrke sa neodvážim ísť rýchlo. Napriek tomu, že sadá tma a vyzerať to, že sme zablúdili – vo viacerých významoch tohto slova.

Môže víkendový pobyt zachrániť manželstvo? Tak reagoval môj manžel, keď nám terapeutka dala tento návrh. Vždy keď sa mi v mysli prehrajú jeho slová, rozvinie sa mi v nej aj zoznam nových

výčitiek. Som smutná z toho, že sme toľko zo svojho života premárnili tým, že sme ho nežili. Neboli sme vždy ľudia, ktorými sme dnes, ale spomienky na minulosť nás všetkých vedia usvedčiť z klamstva. Preto sa radšej sústreďujem na budúcnosť. Na svoju budúcnosť. Niekedy v nej vidím aj jeho, ale sú aj chvíle, keď si predstavujem, aké by to bolo, keby som bola zase sama. Netvrdím, že to chcem, ale kladiem si otázku, či by to pre nás oboch nebolo najlepšie. Čas dokáže zmeniť vzťahy tak, ako more presúva piesok.

Keď sme videli predpovede počasia, Adam sa vyjadril, že by sme mali cestu odložiť, ale ja som nemohla súhlasiť. Obaja vieme, že tento víkendový pobyt je poslednou šancou, ako veci napraviť. Alebo sa o to aspoň pokúsiť. Na to nezabudol.

Môj manžel nemôže za to, že zabúda, kto som.

Adam má neurologickú poruchu známu ako prosopagnózia, ktorá spôsobuje, že nedokáže vnímať charakteristické črty na tvárach vrátane tej svojej. Neraz prešiel okolo mňa na ulici, ako keby som bola cudzí človek. Sociálna úzkosť, ktorú to uňho nevyhnutne vyvoláva, vplýva na nás oboch. Adam môže byť na večierku obklopený priateľmi, no aj tak má pocit, že v celej miestnosti nikoho nepozná. Preto trávime veľa času osamote. Spolu, ale sami. Len my. Tvárová slepota nie je jediným dôvodom, prečo si pri manželovi pripadám neviditeľná. Nechcel deti – nezniesol totiž predstavu, že by nespoznával ich tváre. Žije s touto poruchou celý život a ja s ňou žijem, odkedy sme sa zoznámili. Niekedy môže byť aj preklatie požehnaním.

Manžel síce nepozná moju tvár, ale naučil sa ma spoznávať podľa iných vecí: podľa vône parfumu, podľa môjho hlasu, dotyku ruky – vtedy, keď ma ešte stále zvykol držať za ruku.

Manželstvá nezlyhávajú, zlyhávajú ľudia.

Nie som ženou, do ktorej sa zamiloval pred toľkými rokmi. Ktovie, či dokáže rozoznať, o koľko staršie teraz vyzerám. Alebo či vníma šediny, ktoré sa mi votreli do dlhých blond vlasov? Štyridsiatka môže byť čisto teoreticky novou tridsiatkou, ale moja pokožka je zbrázdnená vráskami a len málo z nich spôsobil

smiech. Mávali sme toho toľko spoločného, delili sme sa o svoje tajomstvá a sny, nie iba o posteľ. Stále si navzájom dokončujeme vety, ale teraz už nesprávne.

„Mám pocit, že sa motáme v kruhu,“ zamrmle si popod nos a ja si chvíľu nie som istá, či má na mysli naše manželstvo alebo môj orientačný zmysel. Zlovestná sivá obloha akoby odrážala jeho náladu a toto je prvýkrát, čo po niekoľkých kilometroch prehovoril. Na ceste pred nami leží sneh a vietor silnie, to však nie je nič v porovnaní s búrkou v aute.

„Mohol by si nájsť tie pokyny, ktoré som vytlačila, a ešte raz ich prečítať?“ poviem a snažím sa skryť podráždenie v hlase. „Určite sme už blízko.“

Môj manžel na rozdiel odo mňa starne prekvapujúco dobre. Hoci má po štyridsiatke, dobrý účes, opálená pokožka a telo vytvarované posadnutosťou polmaratónmi to dobre maskujú. Vždy vedel rýchlo utekať, najmä pred realitou.

Adam je scenárista. Začal poriadne nízko pod spodným stupienkom hollywoodskeho rebríčka a nebol schopný dosiahnuť naň sám. Ľuďom rozpráva, že sa do filmového priemyslu dostal rovno zo školy, ale je to biela – či skôr sivá – lož. Ako šestnásťročný začal pracovať v kine Electric Cinema v Notting Hille, predával občerstvenie a lístky. Ako dvadsaťjedenročný predal práva na svoj prvý filmový scenár. Príbeh *Kameň, papier, nožnice* sa nikdy nedočkal realizácie, ale Adam vtedy získal agenta a ten mu zohnal prácu: adaptovať knihu na scenár. Kniha nebola bestsellerom, ale jej nízkorozpočtová britská filmová verzia napokon získala cenu Bafta a zrodil sa scenárista. Nebolo to úplne to, čo chcel, vidieť vlastné postavy, ako ožívajú na filmovom plátne – napokon, cesty k splneným snom sú málokedy priame –, ale aspoň mohol prestať predávať pukance a začal písať na plný úväzok.

Scenáristi nebývajú verejne známi, takže niektorí ľudia si to ani neuvedomujú, ale stavila by som sa, že ste videli aspoň jeden film z jeho dielne. A hoci máme problémy, stále som nesmierne hrdá na všetko, čo dosiahol. Adam Wright si v brandži vybudoval povest', že dokáže z neobjavených románov urobiť filmové

trháky, a neúnavne hľadá ďalšie. Priznávam, že niekedy žiarlim, ale myslím si, že je to prirodzené vzhľadom na množstvo nocí, keď si namiesto mňa radšej zobral do postele knihu. Môj manžel ma nepodvádza s inými ženami či mužmi, ale s ich slovami.

Ludia sú zvláštny a nepredvídateľný druh. Ja mám radšej spoločnosť zvierat, čo je jeden z mnohých dôvodov, prečo pracujem v psom útulku v Battersea. Štvornožce bývajú lepší spoločníci ako tí dvojnohí a psy nepoznajú zatrpknutosť ani nenávisť. Radšej nebudem premýšľať nad ďalšími dôvodmi, prečo tu pracujem; niekedy je lepšie neoprašovať spomienky.

Za predným sklom auta máme počas celej cesty výhľad na premenlivú dramatickú krajinu. Stromy v každom odtieni zelenej, obrovské ligotavé jazerá, vrchy so snehovými čiapkami aj nekonečné plochy dokonalého nepokazeného priestoru. Som zamilovaná do Škótskej vysočiny. Ak na zemi existuje krajšie miesto, ešte som ho nenašla. Svet je tu omnoho väčší ako v Londýne. Alebo možno ja som menšia. V tejto tichej nehybnosti a odľahlosti nachádzam pokoj. Vyše hodiny sme nevideli ani živej duše – presne preto je toto miesto dokonalé na uskutočnenie môjho plánu.

Prejdeme okolo rozbúreného mora po ľavej strane a pokračujeme na sever, hukot vln rozbíjajúcich sa o breh znie ako melódia. Kľukatá cesta sa scvrkáva na úzku cestičku a obloha – ktorá sa zmenila z modrej na ružovú, purpurovú a potom čieru – sa odráža v každom čiastočne zamrznutom jazere, ktoré obchádzame. Hlbšie vo vnútrozemí nás obklopí les. Starobylé borovice, poprásené snehom a vyššie než náš dom, ohýba vietor ako zápalky. Vietor nám okolo auta kvíli ako duch, zapiera sa do nás, a keď sa trochu pošmykneme na zľadovatenej ceste, zovriem volant tak prudko, až mi cez pokožku presvitajú kosti prstov. Zažiarí na nich obrúčka. Hmatateľná pripomienka, že sme stále spolu napriek všetkým dôvodom, prečo by sme sa azda mali rozísť. Nostalgia je nebezpečná droga, ale mne sa páči ten pocit, keď mi myseľ zaplavujú šťastnejšie spomienky. Možno nie sme takí stratení, ako sa nám zdá. Kútikom oka pozriem na

muža, ktorý sedí vedľa mňa, a rozmýšľam, či ešte dokážeme nájsť cestu späť k sebe. Potom urobím čosi, čo som nespravila už dávno, a siahnem po jeho ruke.

„Stop!“ skríkne.

Všetko sa udeje veľmi rýchlo. Rozmazaný obraz jeleňa, ktorý stojí vpredu uprostred cesty, moje chodidlo, ktoré dupe na brzdu, auto, ktoré sa šmýka a krúti a napokon zastane tesne pred jeleňovým obrovským paroží. Jeleň dvakrát zažmurká našim smerom, potom pokojne odkráča, akoby sa nič nestalo, a zmizne v lese. Dokonca aj stromy vyzerajú, že im je zima.

Siahnem po kabelke a srdce mi v hrudi vyplašene búši. Roztrašenými prstami nahmatám peňaženku a kľúče a takmer všetky ostatné veci, až potom narazím na inhalátor. Zatrasiem ním a dám si dávku.

„Si v pohode?“ spýtam sa a znovu sa nadýchnem.

„Vravel som ti, že je to zlý nápad,“ odvetí Adam.

Tolkokrát som si na tejto ceste musela zahryznúť do jazyka, že ho mám určite deravý ako rešeto.

„Nespomínam si, že by si mal lepší,“ odvrknem.

„Osemhodinová cesta kvôli jednému víkendovému pobytu...“

„Už dávno sme si hovorili, že by bolo fajn ísť sa pozrieť na Vysočinu.“

„Fajn by bolo aj navštíviť Mesiac, ale mohla by si sa o tom so mnou porozprávať predtým, než rezervuješ raketu. Vieš, aký som teraz zaneprázdnený.“

Slovo *zaneprázdnený* sa v našom manželstve stalo spúšťačom sporov. Adam svoju zaneprázdnenosť nosí ako vyznamenanie. Ako skaut. Je na ňu hrdý, je to symbol jeho úspechu. Pripadá si vďaka nej dôležito a ja mám sto chutí hodiť mu o hlavu romány, podľa ktorých píše scenáre.

„Sme tam, kde sme, presne preto, že si stále zaneprázdnený,“ precedím cez zaťaté zuby. V aute sa tak schladilo, že mi z úst vychádza para.

„Pardon, ale naznačujú, že je to moja vina, že sme v Škótsku? Vo februári? Uprostred kalamity? Bol to tvoj nápad. Ale aspoň

nebudem musieť počúvať to tvoje ustavičné šomranie, keď nás zavalí strom alebo zomrieme na podchladenie v tejto káre, ktorej sa odmietaš vzdať.“

Nikdy sa takto nehádame na verejnosti, len v súkromí. Obaja vieme šikovne držať fasádu a zistila som, že ľudia vidia iba to, čo chcú vidieť. Zato za zavretými dverami to medzi Wrightovcami už dávno nevyzerá ružovo.

„Keby som tu mal mobil, už by sme tam boli,“ vyhodí mi na oči a hľadá v priehradke svoj milovaný telefón, ktorý nevie nájsť. Môj manžel považuje technické hračky za odpoveď na všetky životné problémy.

„Keď sme odchádzali z domu, pýtala som sa ťa, či máš všetko, čo potrebuješ,“ odvrknem.

„Mal som všetko. Mobil som mal tu v priehradke.“

„V takom prípade by tu teraz bol. Ja ti nemám čo baliť vecí. Nie som tvoja mama.“

Okamžite to oľutujem, ale k slovám nedávajú účtenky a nemôžete ich vrátiť. Adamova mama je prvá v dlhom zozname vecí, o ktorých nikdy nechce hovoriť. Pokúšam sa nestratiť trpezlivosť, kým pokračuje v hľadaní mobilu, hoci dobre viem, že ho nenájde. Adam má totiž pravdu. Skutočne ho mal tu v priehradke. No dnes ráno pred odchodom som mobil vytiahla a schovala v dome. Tento víkend chcem dať manželovi jedno dôležité ponaučenie – a k nemu nepotrebuje mobil.

O pätnásť minút sme už opäť na ceste a zdá sa, že postupujeme. Adam žmúri do tmy a študuje pokyny k trase, ktoré som vytlačila. Ak nejde o knihu alebo rukopis, všetko, čo nie je na obrazovke, ale na papieri, ho mátie.

„Na najbližšom kruhovom objazde zvolíš prvú odbočku,“ povie a znie to sebaistejšie, než by som očakávala.

O chvíľu nám cestu osvetľuje len mesačný svit a naznačuje stúpanie a klesanie zasneženej krajiny pred nami. Nie sú tu poľičné lampy a predné reflektory na našom aute ledva osvetľujú vozovku pred nami. Všimnem si, že už zase máme málo benzínu, ale takmer hodinu som nevidela čerpaciu stanicu. Sneh sa

neúprosne sype a už niekoľko kilometrov okolo seba vidíme len tmavé obrysy hôr a jazier.

Keď konečne zazrieme zasneženú starú tabuľu s nápisom Blackwater, v aute zavládne priam hmatateľná úľava. Adam prečíta posledné pokyny tónom, v ktorom znie niečo hraničiace s nadšením.

„Prejdi cez most a za lavičkou s výhľadom na jazero odboč doprava. Cesta povedie do údolia. Ak prejdeme okolo hostinca, tak sme už zašli príďaleko a minuli sme odbočku.“

„Neskôr by nám dobre padla večera v hostinci,“ nadhodím.

Obaja mlčíme, keď sa v diaľke objaví hostinec Blackwater. Odbočím včas, ešte pred ním, ale sme k nemu natoľko blízko, že rozoznáme zadbenné okná. Pochmúrna budova vyzerá, že je už dlho opustená.

Kľukatá cesta do údolia je fascinujúca a zároveň desivá. Zdá sa, akoby bola rukou vytesaná do skaly. Naše malé auto sa na ňu ledva zmestí a pred strmým zrázom, ktorý od nej klesá, nie sú žiadne zvodidlá.

„Tuším niečo vidím,“ ozve sa Adam, nahne sa bližšie k prednému sklu a žmúri do tmy. Ja vidím len čiernu oblohu a bielu snehovú pokrývku, pod ktorou sa všetko stráca.

„Kde?“

„Tamto. Hneď za tými stromami.“

Trochu spomalím a mám pocit, že stále nič nevidím. Potom si však v diaľke všimnem čosi, čo vyzerá ako veľká samostatná biela budova.

„Kdeže, je to iba kostol,“ povie znechutene Adam.

„To je presne ono!“ zvolám, keď si prečítam starú drevenú tabuľu v diaľke. „Hľadáme blackwaterskú kaplnku. Už sme tu!“

„To sme sa terigali takú dlhú cestu, aby sme bývali... v starom kostole?“

„V prerobenej kaplnke a celú cestu som šoférovala ja.“

Ešte pomalšie pokračujem po zasneženej poľnej ceste do údolia, na ktorú sme odbočili z jednoprúdovej vozovky. Obídeme maličkú chalupu so slamenou strechou – jedinou ďalšiu budovu

široko-ďaleko –, potom prejdeme cez malý most a vzápätí sa pred nami zjaví stádo oviec. Tisnú sa k sebe, osvetlené našimi reflektormi, a blokujú nám cestu. Jemne dupnem na plyn, nech motor zavrčí, skúsím aj zatrúbiť, ale ani sa nepohnú. V tme im planú oči a pôsobia trochu nadprirodzene. Potom sa zozadu ozve vrčanie.

Bob – náš obrovský čierny labrador – bol väčšinu cesty ticho. Vo svojom veku najradšej zo všetkého spí a žerie, ale platí o ňom aj to, že sa bojí oviec. A peria. Aj ja sa bojím hlúposťou, ale mám na to právo. Bobovo vrčanie stádočko vôbec nevyplaší. Adam bez varovania otvorí dvere na aute a dnu sa okamžite zo všetkých strán vovalia snehové vločky. Pozerám sa, ako vystupuje a zakrýva si tvár, potom odháňa ovce a otvára bránu, ktorú za nimi nebolo vidieť. Nevie, ako ju Adam v tej tme zbadal.

Bez slova nasadne do auta a pomaly sa posunieme. Cesta sa tiahne nebezpečne blízko jazera a už vidím, prečo to tu nazvali Blackwater – Čierna voda. Keď zastanem pred starou bielou kaplnkou, zlepši sa mi nálada. Cesta bola vyčerpávajúca, ale zvládli sme ju, a vravím si, že všetko bude v pohode, len čo vojdeme dnu.

Vystúpim von do snehu a je to šok. Pritiahnem si bundu k telu, ale ľadový vietor mi vyrazí vzduch z pľúc a do tváre ma bičuje sneh. Zozadu vypustím Boba a všetci traja sa prebrodíme snehom ku vchodu, k dvojkrídlovým dverám v približne gotickom štýle. Prerobená kaplnka. Tá predstava na mňa najprv pôsobila romanticky. Svojrázne a zábavne. No teraz, keď sme tu, mám trochu pocit, ako keby sme zažívali začiatok nášho súkromného filmového hororu.

Dvere sú zamknuté.

„Spomínali majteliu schránku na kľúč?“ spýta sa ma Adam.

„Nie, vraveli, že bude otvorené.“

Cloním si oči pred nepoľavujúcim snehom a hľadím na impozantnú bielu budovu, obzerám si masívne múry, čnejúcu zvonicu a vitrážové okná. Bob začne znovu vrčať, čo bežne naozaj nerobí, ale azda sú niekde v diaľke ďalšie ovce alebo iné zvieratá? Niečo, čo my s Adamom nevidíme?

„Nemajú aj zadný vchod?“ ozve sa Adam.

„Pevne dúfam. Auto už teraz vyzerá, že ho budeme musieť vyhrabať zo snehu.“

Popri bočnom múre kaplnky sa brodíme ďalej, Bob ide prvý a ťahá za vôdzku, ako keby zachytil stopu. Je tam nekonečne veľa vitrážových okien, ale žiadny ďalší vchod. A hoci spredu budovu osvetľujú vonkajšie svetlá – tie, ktoré sme videli z diaľky –, vnútri je úplná tma. Skloníme hlavy a proti vetru a snehovým vločkám rezignovane šliapeme zase dopredu.

„A teraz čo?“ spýtam sa.

Adam neodpovie.

Zdvihnem hlavu, zacloním si oči pred snehom a uvidím, že Adam zíza na kaplnku. Masívne drevené dvere sú dokorán.

Adam

Keby sa každý príbeh končil šťastne, nemali by sme dôvod začínať odznova. Celý život je o rozhodnutiach a o tom, ako sa učíme postaviť znovu na nohy, keď klesneme. A klesáme všeci. Aj tí ľudia, ktorí predstierajú, že sa im to nestáva. Nie som síce schopný spoznať manželkinu tvár, ale to neznamená, že by som nevedel, kto je.

„Dvere boli predtým zatvorené, však?“ spýtam sa, ale Amelia neodpovedá.

Stojíme bok po boku pred kaplnkou a obaja sa trasieme, sneh okolo nás víri ako divý. Ešte aj Bob vyzerá zničený a ten je inak vždy veselý. Máme za sebou dlhú a úmornú cestu, čo mi ešte zhoršilo neprestajné pulzovanie migrény na temene. Včera večer som vypil viac, než som mal, s niekým, s kým som nemal. Znovu. Na obhajobu alkoholu musím povedať, že rovnaké sprostosti som už napáchal aj v úplne triezvom stave.

„Nerobme unáhlené závery,“ ozve sa nakoniec moja žena, ale myslím si, že sme ich už pár urobili.

„Dvere sa samy neotvorili...“

„Že by nás správkyňa počula, keď sme kloпали?“ preruší ma.

„Správkyňa? Na ktorej internetovej stránke si našla toto ubytovanie?“

„Nebolo na žiadnej internetovej stránke. Vyhrala som víkendový pobyt v zamestnaneckej vianočnej tombole.“

Niekoľko sekúnd jej neodpoviem, ale v tichu čas plynie pomalšie. Okrem toho, tvár mám takú skrehnutú, že si nie som istý, či sa mi podarí pohnúť perami. Napokon sa ukáže, že to ide.

„Len aby som si to ujasnil... vyhrala si víkendový pobyt v starom škótskom kostole a vyhrala si ho v zamestnaneckej tombole v útulku v Battersea?“

„Je to len kaplnka, ale inak máš pravdu. A čo je na tom zlé? Tombolu mávame každý rok. Výhry do nej darujú jednotlivci a ja som pre zmenu vyhrala niečo dobré.“

„Super,“ odpoviem. „Zatiaľ je to samá dobrota.“

Vie, že neznášam dlhé cestovanie. Nenávidím autá ani šoférovanie. Dokonca som si ani neurobil vodičský preukaz. Takže sedieť osem hodín v jej prastarej plechovke na kolesách, navyše počas sneženia, nie je moja predstava o zábave. Pozriem na psa, či z neho nevymámim morálnu podporu, ale Bob sa venuje chňapaniu po vločkách, ktoré padajú z oblohy. Amelia vycíti porážku a použije ten pasívne agresívny spevavý tón, ktorý mi kedysi pripadal vtipný. Teraz sa pri ňom modlím, aby som ohluchol.

„Vojdeme? Pokúsime sa tam nejako udomáčniť? Ak je to veľmi zlé, tak odídeme a nájdeme si hotel, prípadne v najhoršom prespíme v aute.“

Radšej by som zjedol vlastnú pečeň, ako sa vrátil do jej auta.

Moja manželka v poslednom čase hovorí dookola stále to isté a jej slová cítim ako uštipnutie alebo facku. Jej *nerozumiem ti* ma dráždi najviac, lebo čo sa na tom dá nerozumieť? Ona má radšej zvieratá ako ľudí, ja mám najradšej literatúru. Vážne problémy sa zrejme začali vtedy, keď sme týmto záľubám začali obaja dávať prednosť pred nami. Mám pocit, akoby sme úplne zabudli na dohodnuté podmienky nášho manželstva alebo akoby sme si ich nikdy poriadne neprečítali. Niežeby som už vtedy, keď sme sa zoznámili, nebol vorkoholik. Alebo *spisovateľoholik*, ako to označuje ona. Všetci ľudia sú závislí a všetci závisláci túžia po tom istom: úniku od reality. A mojou najobľúbenejšou drogou je čírou náhodou moja práca.

To isté, ale iné – to si hovorím, vždy keď začínam s novým scenárom. To podľa mňa ľudia chcú, a prečo by som menil ingrediencie

v overenom recepte? Stačí mi prvých pár strán knihy, aby som vedel, či z nej môže byť dobrý scenár. A to je fajn, lebo mi ich posielajú priveľa, aby som ich všetky prečítal. No len preto, že som dobrý v tom, čo robím, to nemienim robiť po celý zvyšok života. Mám aj vlastné príbehy a rád by som ich vyrozprával. Lenže Hollywood už nezaujímá originalita, všetci chcú meniť romány na filmy alebo seriály ako víno na vodu. *Iné, ale to isté*. No platí toto pravidlo aj na vzťahy? Ak v manželstve príliš dlho hráme tú istú postavu, neskončí sa to nutne tak, že nás všetkých začne príbeh nudiť a vzdáme to alebo to vypneme, skôr ako dospejeme k záveru?

„No čo, ideme?“ ozve sa Amelia, preruší niť mojich myšlienok a uprie pohľad hore, na zvonicu nad zlovestnou kaplnkou.

„Dámy majú prednosť.“ Nemôžete ma obviňiť, že nie som džentlmen. „Ja idem po batožinu do auta,“ dodám. Túžim si uchytiť posledné sekundy samoty predtým, ako vojdeme.

Veľmi veľa času venujem kľučkovaniu, aby som neurazil ľudí: producentov, manažérov, hercov, agentov, autorov. Pripočítajte si k tomu neschopnosť rozoznať tváre a myslím si, že som olympijský šampión v chodení po tenulinkom ľade. Raz som sa desať minút rozprával s jedným párom na svadbe, kým som si uvedomil, že je to ženích s nevestou. Ona totiž na sebe nemala tradičné biele šaty a on vyzeral ako kópia svojich mnohých družbov. Nikto sa však neurazil presne preto, že očariť ľudí patrí k môjmu povolaniu. Presvedčiť autora, aby mi zveril napísanie scenára podľa svojho románu, býva ťažšie, ako presvedčiť matku, aby načas zverila svoje prvorodené dieťa cudziemu človeku. Ja som v tom dobrý. Žiaľ, očariť vlastnú ženu je niečo iné – tuším som už pozabudol, ako na to.

O svojej prosopagnózii nikomu nehovorím. Po prvé, nechcem, aby ma to v očiach ľudí definovalo, a úprimne, keď sa už o tom raz niekto dozvie, nehovorí o ničom inom. Nepotrebujem a ani nechcem súciť a netúžim byť vnímaný ako čudo, obluda. Ľudia aj tak zjavne nedokážu pochopiť, že pre mňa je neschopnosť rozoznávať tváre normálna. Je to len drobná chyba v programe,

ktorá sa nedá opraviť. Netvrdím, že mi to vyhovuje. Predstavte si, že nespoznávate priateľov a rodinu. Alebo neviete, ako naozaj vyzerá tvár vašej ženy. Veľmi nerád si dávam s Ameliou rande v reštaurácii, lebo mi hrozí, že sa posadím k nesprávnemu stolu. Keď je to na mne, vždy si vyberiem možnosť donášky domov. A niekedy v zrkadle nespoznávam ani vlastnú tvár. Naučil som sa však s tým žiť. Tak ako sa všetci prispôsobíme, keď nám život nerozdá ideálne karty.

Dokonca si myslím, že som sa prispôbil aj v nie úplne ideálnom manželstve. No nerobia to azda všetci? Nie, nie som pesimista, len som úprimný. Nezakladajú sa úspešné vzťahy práve na tom? Na kompromise? A je vôbec nejaké manželstvo dokonalé?

Svoju manželku milujem. Len si nemyslím, že sme si navzájom takí sympatickí, ako to bolo kedysi.

„A to je už skoro všetko,“ poviem, keď som opäť pri nej na schodoch pred kaplnkou, obložený toľkými taškami, koľko ich na pár nocí rozhodne nepotrebujeme. Zazrie mi na plece, akoby ju niečím urazilo.

„To máš tašku na notebook?“ spýta sa, hoci veľmi dobre vie, že áno.

Nie som žiadny zelenáč, nemôžem sa vyhovárať, že som si ho vzal omylom. Predstavujem si, že Amelia vystrúha grimasu, s akou vás v hre Monopoly posielala karta do basy. Nie je to dobrý začiatok. Tento víkend nebudem mať povolené písať, inak sa z tej basy nedostanem. Keby sme namiesto manželstva hrali Monopoly, moja žena by mi účtovala dvojnásobok, vždy keď by som náhodou pristál v niektorom z jej hotelov.

„Sľúbil si mi, že nebudeš pracovať,“ vyhlási tým sklamaným ukňučaným tónom, ktorý, žiaľ, dôverne poznám. Vďaka mojej práci máme dom a dovolenky, no to jej neprekáža.

Keď si spomeniem na všetko, čo máme – pekné bývanie v Londýne, pohodlný život, prachy v banke –, zide mi na um presne to, čo vždy: mali by sme byť šťastní. Ibaže všetky tie veci, ktoré nemáme, sú menej viditeľné. Väčšina rovesníkov, s ktorými sa priateľíme, má plnú hlavu starostí so starnúcimi rodičmi alebo

s malými deťmi – my máme iba jeden druhého. Žiadnych rodičov, žiadnych súrodencov, žiadne deti. Sme sami. Nedostatok ľudí, ktorých môžeme milovať, nás vždy spájal. Môj otec odišiel, keď som bol taký malý, že si ho ani nepamätám. Moja mama zomrela, keď som ešte chodil do školy. Detstvo mojej ženy bolo úplne ako z románu *Oliver Twist* – osirela, skôr ako sa narodila.

Bob nás zachráni pred hádkou, keď znovu zavrčí na dvere kaplnky. Je to čudné, lebo toto nikdy nerobieva, ale ja som za príležitosť venovať sa niečomu inému vďačný. Ťažko uveriť, že bol kedysi maličké šteniatko, ktoré ktosi strčil do škatule od topánok a nechal v kontajneri. Odvtedy vyrástol na najväčšieho čierneho labradora, akého som kedy videl. Na brade má už sivé chlpy a chodí pomalšie, ako zvykol, ale tento pes je aj tak v našej trojčlennej rodine jediný schopný bezpodmienečnej lásky. Všetci si určite myslia, že sa k nemu správame ako k náhrade dieťaťa, ale sú príliš zdvorilí, aby to vyslovili nahlas. Vždy som hovoril, že mi nevádi, že nemám ozajstné dieťa. Kto nemôže dať meno svojmu dieťaťu, môže dať meno iným typom svojej budúcnosti. Okrem toho, načo by človek túžil po niečom, o čom vie, že to nemôže mať? Na to je už neskoro.

Bežne sa necítim na štyridsať. Občas si neviem vysvetliť, kam sa podel všetok ten čas a kedy som sa z chlapca stal mužom. Možno to súvisí s prácou, ktorú milujem. Vďaka nej sa cítim mladý, ale pri manželke, naopak, starý. Manželská poradňa bola Ameliin nápad a tento výlet na mňa ušili spolu s terapeutkou. Takzvaná odborníčka „Volajte ma Pamela“ si zmyslela, že víkendový pobyt nám pomôže. Takže zrejme všetky tie víkendy a večery, ktoré sme strávili spolu doma, nestoja za reč. Každý týždeň sme u nej sedávali, úplne cudzej žene sme obnažovali najtajnejšie zákutia svojich životov a stálo nás to ešte viac než ten zderský honorár, čo si pýtala. Za tie peniaze a z niekoľkých ďalších dôvodov som tú ženu volal Pammy alebo Pam, vždy keď sme sa stretli. „Volajte ma Pamela“ s tým nebola spokojná, ale ani ja som nebol spokojný s ňou, čiže to len pomohlo nastoliť rovnováhu. Moja manželka nechcela nikomu inému prezradiť, že máme problémy, no mám

podozrenie, že zopár našich známych si to všimlo. Väčšina ľudí totiž nie je slepá, varovanie si aspoň všimnú, aj keď jeho zmysel vždy nevytlúštia.

Môže víkendový pobyt zachrániť manželstvo? Tak znela Ameliina reakcia, keď s tým návrhom „Volajte ma Pamela“ prišla. Podľa mňa nie. A preto som vymyslel vlastný plán dávno predtým, ako som prikývol na ten jej. No teraz sme tu... stúpame po schodoch do kaplnky... a ja neviem, či ho budem schopný uskutočniť.

„Si si istá, že to chceš?“ prehodím a zastanem tesne pred vstupom.

„Áno. Prečo?“ spýta sa, akoby nepočula psa vrčať a vietor zavýjať.

„Neviem. Niečo sa mi tu nepozdáva...“

„Toto nie je horor z pera niektorého z tvojich obľúbených autorov, Adam. Tie dvere mohol otvoriť aj vietor, nie?“

Môže si hovoriť, čo chce, ale tie dvere neboli predtým iba zatvorené. Boli zamknuté a obaja to vieme.

Ocitneme sa v chodbičke, akú snobi nazývajú predsieň, a ja zložím batožinu. Okolo chodidiel sa mi vytvorí mláčka roztopeného snehu. Kamenná dlážka vyzerá prastará a pri zadnej stene je vstavaná skriňa aj s drevenými poličkami, ktoré sú určené na obuv. Sú tu aj rady vešiakov na kabáty a všetky sú prázdne. Zasnežené topánky ani bundy si nevyzlečieme. Sčasti preto, lebo je tu rovnako zima ako vonku, ale asi aj preto, že stále nie je úplne isté, kde budeme nocovať.

Celá jedna stena je ovešaná zrkadlami, všetky sú malé, nie väčšie ako moja ruka. Samé čudesné veľkosti a tvary, ozdobné kovové rámy a navyše sú tam rozmiestnené úplne chaoticky – visia na hrdzavých klincoch, uviazané na hrubých motúzoch. Máme pred sebou dobrú päťdesiatku vlastných tvári, ktoré nám takto opätujú pohľady. Takmer akoby sa všetky verzie nás, ktorými sme sa stali, aby sme sa pokúsili oživiť naše manželstvo, zhromaždili a teraz pozerali na to, čo z nás zostalo. V podstate sa aj teším, že tie tváre nedokážem spoznať. Nie som si istý, či by sa mi pozdávali.

A zrkadlá nie sú jedinou zaujímavou črtou interiéru. Na opačnej bielej stene visia dve jelenie lebky s parožími, hrdé trofeje,

ktorým z očných jamôk vyčnievajú štyri biele perá. Je to trochu podivné, ale moja žena načisto fascinovane vyvažuje oči, akoby stála v galérii. V rohu je stará kostolná lavica, ktorá pre zmenu upúta mňa. Vyzerá ako riadna starožitnosť a je pokrytá prachom, akoby tu vnútri veľmi dlho nikto nebol. Čo sa týka prvého dojmu, tak tento nie je najlepší.

Spomeniem si, akí sme boli s Ameliou kedysi pár – na začiatku. Vtedy nám všetko klapalo – mali sme radi rovnaké jedlo, rovnaké knihy a sex... lepší som nikdy nezažil. Všetko, čo som na nej videl aj nevidel, bolo krásne. Mali sme toho toľko spoločného a naše životné ciele boli úplne totožné. Alebo som si to aspoň myslel. Dnes, zdá sa, chceme každý niečo iné. Alebo že by niekoho iného? Lebo ja teda nie som ten, kto sa zmenil.

„Nemusíš písať do prachu, keď mi chceš niečo povedať,“ hlesne Amelia. Hľadím na malú detskú usmiatu tváričku, ktorá sa črtá na kostolnej lavici. Predtým som si ju tam nevšimol.

A nenakreslil som ju.

Skôr ako sa stihnem proti Ameliinej vete ohradiť, zabuchnú sa za nami hrubé drevené dvere kaplnky.

Obaja sa zvrtneme, ale okrem nás tu nikto nie je. Celá budova sa rozochveje, maličké zrkadielka na stene sa pohojdávajú na hrdzavých klincoch a pes začne kňučať. Amelia na mňa pozrie vytreštenými očami, ústa má od ľaku pootvorené. Moja myseľ sa pokúša ponúknuť racionálne vysvetlenie, jednoducho preto, že to tak robí vždy.

„Myslela si si, že dvere otvoril vietor, tak teraz ich možno zavrel,“ dostanem zo seba a Amelia prikývne.

Žena, ktorú som si pred desiatimi rokmi vzal, by takej hlúposti nikdy neuverila. Lenže dnes už moja manželka počuje zásadne len to, čo chce počuť, a vidí len to, čo chce vidieť.